

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

Силабус навчальної дисципліни

Українське літературне бароко в контексті європейських традицій

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма
«Середня освіта (українська мова і література)»

Спеціальність
А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

Спеціалізація
А4.01 «Українська мова і література»

Галузь знань
А Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Українське літературне бароко в контексті європейських традицій
Викладач (-і)	Солецький Олександр Маркіянович
Контактний телефон викладача	0506717862
Е-mail викладача	oleksandr.soletsky@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 15:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна “Українське літературне бароко в контексті європейських традицій” є невід’ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного та світового письменства. Бароко – складне й неоднозначне мистецьке явище, притаманне культурам усіх європейських народів. В українській літературі бароко стало стильовою домінантою творчості більшості письменників XVII – XVIII ст., оформившись в окремий літературний напрям. Цим терміном позначають і відповідну культурно-історичну епоху, яка припадає на час політичного становлення, розквіту й занепаду української Козацької держави. Література українського бароко в процесі свого розвитку виробила власну специфіку та зайняла чільне місце в загальнослов’янському контексті. Традиції цього мистецького феномену простежуються в українській літературі на всіх етапах її розвитку аж до сьогодення. Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Програма курсу має на меті висвітлити сучасний стан вивчення літературного бароко та необароко в Україні на основі досвіду вітчизняного літературознавства, дати студентам знання про літературний процес XVII – XVIII ст., з’ясувати художню специфіку та особливості функціонування барокових творів. Зміст курсу висвітлює теоретичні проблеми українського літературного бароко, творення його в культурних осередках, вироблення новітньої системи жанрів. В історико-культурному та естетичному аспектах представлені літературно-мистецькі досягнення епохи, художньо-стильові особливості літературної спадщини доби. Програма передбачає врахування міжпредметних зв’язків спецкурсу з курсом давньої української літератури, історії України та історії філософії України, історії української культури, зарубіжної літератури. Завдання вивчення дисципліни: - засвоєння студентами теоретичних питань та фактичних відомостей про українське літературне бароко; - вивчення жанрово-стильових та ідейно-художніх особливостей української барокової літератури у контексті європейському; - ознайомити студентів із специфікою досліджень про бароко, їх методологією, науковим інструментарієм; - розглянути основні поняття і категорії в синхронічному та діахронічному аспектах; - сформувати у студентів уявлення про історію вивчення жанрової системи української літератури; - розглянути літературно-мистецьке явище необароко, охарактеризувати його	

філософську, культурологічну, естетичну природу, розглянути термінологічні синоніми(постмодерн, карнавальна культура);
- ознайомити студентів з текстами барокової та необарокової літератури.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з державної мови, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК 8. Здатність до володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

5. Програмні результати навчання

ПРН 3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин (с/з)
лекції	12/4
практичні заняття	18/4
самостійна робота	60/82

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
3	А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)	2	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
1. Вступ. Українське літературне бароко у контексті історії української літератури	2		4
2. Бароко – епоха та стиль у європейській культурі: контексти інтерпретацій.	2		4
3. Історіографія досліджень українського літературного бароко останніх десятиліть	2		4
4. Валерій Шевчук – дослідник та інтерпретатор українського літературного бароко	2		4
5. «Полемічний» контекст і бароко. Творчість Григорія Сковороди в художній системі бароко	2		4
6. Емблематичні форми барокової літератури: європейський контекст	2		4
7. Основні ознаки українського бароко: контексти інтерпретацій		2	4
8. Культурно-освітні центри та маргінеси бароко		2	4
9. Літературний процес та творча індивідуальність бароко (Творчість Івана Величковського, Лазаря Барановича тощо)		2	4
10. Характеристики праць про бароко (Л. Ушкалов, Д.Чижевський, В.Шевчук)		2	4
11. Культурософські контексти українського бароко		2	4
12. Поезія українського бароко: тематика та проблематика (Климентій Зіновіїв)		2	4
13. Григорій Сковорода в контексті українського літературного бароко		2	4
14. Моделювання художнього світу бароко у творах Валерія Шевчука		2	4
15. Традиції бароко в сучасній літературі: необароковий контекст		2	4
ЗАГАЛОМ:		12	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Загальна максимальна сума балів, яка виставляється за курс,		

	становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, тестувань, контролю самостійної роботи.
Вимоги до письмових робіт	Передбачене два тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, контроль самостійної роботи у формі тестування та одна письмова робота.
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру. усні відповіді оцінюються за 10-бальною шкалою, письмові за 100-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час практичних занять; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених занять, оцінки, які отримав студент за усні та письмові відповіді, контроль самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Для студентів денної форми навчання передбачене виставлення залікової оцінки шляхом генерування середнього балу за усі види навчальної діяльності. Для студентів заочної форми навчання передбачене складання залікового тесту.

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з літературознавства на платформах Coursera, Udey, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Адорно Т. Теорія естетики / Пер. з нім. П.Тарашук. Київ: Видавництво Соломії Павличко „Основи”, 2002. 518 с.
2. Алексєєнко Н.М. Деякі зауваження про природу інтерпретації біблійних текстів у творчості Г. Сковороди // Пам'яті Григорія Сковороди: Матеріали наукової конференції, присвяченої 275-й річниці від дня народження українського філософа та поета / За ред. проф. Л.В. Ушкалова. Харків: Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, 1998. С. 6–10.
3. Андрієнко А.О. Генеза поетичної метафори бароко // Мовознавство. 1996. № 2-3. С.39–44.
4. Астапова О.І. Мислитель, що любив парадокси // Григорій Сковорода. Інтерпретації: Культурологія. Філософія. Педагогіка. Літературознавство: Збірник наукових праць / Відп. ред. В.Т. Поліщук, Ю.В. Тимошенко. Черкаси: Видавництво Черкаського державного університету «Брама», 2003. С. 37–42.
5. Бабич С. Міфологізація структури: „Тренос...” Мелетія Смотрицького у контексті барокового моделювання ідеального світу // Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. Випуск 7. Рівне, 2000. С.49–67.
6. Бабич С. Творчість Мелетія Смотрицького в контексті раннього українського бароко. Львів: Свічадо, 2009. 177 с.
7. Балдинюк В. «Паралельна агіографія» і авторський наратив: комунікативний аспект у романі Валерія Шевчука «Око Прірви» // Слово і час. 2003. №2. С.63–69.
8. Баранович Л. Читачу ласкавий, пильно зваж сі справи / Переклад В.І.Крекотня за текстом із збірки польськокомовних віршів Л.Барановича «Lutnia Apollinova» //Українська література XVII ст.: Синкретична писемність. Поезія. Драматургія. Белетристика / вступна стаття, упор. і прим. В.І. Крекотня. Київ: Наук.думка, 1987. С.294.
9. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія / пер. з англ. О. Погинайко; наук.ред. Р. Семків. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с.
10. Беляєва Н. Історична проза Валерія Шевчука в інтертекстуальному аспекті // Слово і час. 2001. №4. С.58-64.
11. Білоус П. Архетипна символіка у поезії Григорія Сковороди // Білоус П. Літературна медієвістика. Вибрані студії: у 3-х томах. Т.2: Художній світ давньої української літератури: Ізборник. Житомир: ПП «Рута», 2012 . С.392-402.
12. Білоус П. Давня українська література в творчості Валерія Шевчука // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. № 12. Житомир, 2004. С.10–19.
13. Білоус П. Питання психології творчості в «Діаріюші» Дмитра Туптала // Дмитро Туптало у світі українського бароко: Збірник наукових праць. [У надзаг.: Львівська медієвістика. Вип.1]. Львів: Артос-Апріорі, 2007. С.64–71.
14. Бледних Т. Історія в прозі Валерія Шевчука // Слово і час.1993. №4. С.52-58.
15. Бойко С.М. Зорові та емблематичні українські поетики XVII – XVIII ст. як прояв

- тілесності та проекція їх кризь ХХ ст. на сучасність // Наукові праці: Наук.-метод. журнал. Т. 101. Вип. 88. Філологія. Літературознавство. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. С. 7-11.
16. Бреусенко О.А. Застосування образу Нарциса в пояснювальних моделях вчення Г.С. Сковороди та класичного психоаналізу // Г. С. Сковорода – видатний український філософ і просвітител: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. 29–30 листопада 1994 р., м. Переяслав-Хмельницький. Київ, 1994. С. 89-91.
17. Бровко О. Геральдика й емблематика як предмет літературознавчих досліджень // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. 2013. № 22. С. 16-25.
18. Валерій Шевчук: Я не міг би жити з істотою, для якої книжки є чимось непотрібним (інтерв'ю з письменником, розмовляв Юрій Хорунжий) // Книжник-Review.2004. № 03(84). С.4-5.
19. Величковській І. Твори. Київ: Наукова думка, 1972. 191с.
20. Вільчинська С. Мистецтво бути: філософія серця і психоаналіз // Григорій Сковорода – український мислитель: ювілейні читання до 270-річчя від дня народження. Львів: Львівський університет ім. І. Франка та ін., 1992. С. 46-47.
21. Горнятко-Шумилович А.Й. Інтелектуалізм прози Валерія Шевчука. Дис. на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук: 10.01.01. Львів, 1999. 183 с.
26. Городнюк Н. Знаки необарокової культури Валерія Шевчука: компаративні аспекти. К.: Твім інтер, 2006. 216 с.
27. Городнюк Н. Книга як необароковий знак культури у творчості Валерія Шевчука у загальноєвропейському контексті // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Вип.5. Міжнародна наукова конференція „Українська література в загальноєвропейському контексті”. Ужгород, 2002. С.77-80.
28. Горський В. До питання про джерела символізму Григорія Сковороди // Сковорода Григорій: образ мислителя: Збірник наукових праць. Київ, 1997. С. 157-164.
29. Грабович Г. Функції жанру і стилю у становленні української літератури // Грабович Г. До історії української літератури. Київ: Основи, 1997. С.23-34.
30. Грасіан Б. Кишеньковий оракул, або Наука розсудливості, де зібрані афоризми, взяті з творів Лоренсо Грасіана. 2-ге вид. Київ: Вид-дім „КМ Academia”, 2001. 276.
32. Грицай М. Г.С. Сковорода і народна поетична творчість // Проблеми філософії. Київ: Вища школа, 1973. Вип. 30. С. 44-51.
34. Делюга В. Біля джерел української емблематики 17 ст. // Українська біографістика. 1999. Вип. 2. С.212-221.
35. Довгалецький М. Поетика (Сад поетичний) / пер. В. П. Маслюка. Київ: Мистецтво, 1973. 436 с.
36. Зборовська Н. Код української літератури. Проект психоісторії новітньої української літератури. Київ: Академвидав, 2006. 502 с.
37. Зборовська Н.В. Психоаналіз і літературознавство: посібник. Київ: Академвидав, 2003. 392 с.
39. Зіновійв К. Вірші. Приповіді посполиті. Київ: Наукова думка, 1971. 390 с.
40. Ісиченко І. Війна барокових метафор. «Камінь» Петра Могили проти «підзорної труби» Касіяна Саковича: монографія. Харків: Акта, 2017. 348 с.
41. Ісиченко І. Історія української літератури: епоха Бароко XVII–XVIII ст.: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: Святогорець, 2011. 568 с.
42. Ифика іерополітика, или Філософія нравоучителная. Київ : Друкарня Києво-Печерської лаври, 1712. 174, [2] арк.: іл.
43. Ковалинский М. Жизнь Григорія Сковороды // Сковорода Г.С. Повне зібрання творів: У 2 т. Київ: Наукова думка, 1973. Т.2. С. 439-476.
44. Корпанюк М. Доба Івана Мазепи та її літературний портрет // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність: 36. наук. пр. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2012. Вип. 21. С.449-458.
45. Корпанюк М. Слово. Хрест. Шаля (Українське монастирсько-церковне, світське крайове літописання XVI-XVIII ст., компіляції козацького літописання XVIII ст. як історико-літературне явище). Київ: Смолоскип, 2005. 904 с.

46. Корпанюк М.П. Слово і дух України княжої та України козацької (Михайло Максимович - дослідник давньоукраїнської літератури) / наук.ред. О. В. Мишанич. Черкаси: Брама, 2004. 280 с.
47. Костюк Г.С. Елементи діалектики в психологічних поглядах Г.С. Сковороди // Педагогічні ідеї Г.С. Сковороди: Збірник статей / ред. колегія: О.Г. Дзевєрін (відп. ред.) та ін. Київ: Вища школа, 1972. С. 33-52.
48. Кретов П.В. Символіка у християнській містиці Г.С. Сковороди: сучасний контекст // Григорій Сковорода. Інтерпретації: Культурологія. Філософія. Педагогіка. Літературознавство: Збірник наукових праць / відп. ред. В.Т. Поліщук, Ю.В. Тимошенко. Черкаси: Видавництво Черкаського державного університету «Брама», 2003. С. 42-46.
49. Криса Б.С. Образ світу в українській поезії XVII–XVIII ст.: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня доктора філологічних наук: спец. 10.01.02 «українська література». Київ, 1995. 47 с.
50. Криса Б. Образ світу в українській поезії XVII–XVIII століть: дис. на здобуття наук. ступеня доктора філологічних наук: спец. 10.01.02 «українська література». Львів, 1994. 317 с.
51. Криса Б. Пересотворення світу Українська поезія XVII – XVIII століть: монографія. Львів: Свічадо, 1997. 215 с.
52. Криса Б. Розуміння як проблема поетики Григорія Сковороди // Григорій Сковорода: Загадковість присутності (матеріали конференції, присвяченої 280-річчю від дня народження Григорія Сковороди). Львів, 2005. С.32-38.
53. Левченко Г.Д. Чи варто писати психоісторію давньої української літератури? // Літературознавчі студії / за ред. П.В. Білоуса. Житомир, ЖДУ, 2008. Випуск 2. С.55-67.
54. Лист Г.Сковороди до М. Ковалинського. Лютий – травень 1764 р.// Сковорода Г. Вірші. Пісні. Байки. Діалоги. Трактати. Притчі. Прозові переклади. Листи. Київ: Наук. думка, 1983. С. 428-429.
55. Лисяк-Рудницький І. Зауваги до проблеми «історичних» та «неісторичних» націй // Лисяк-Рудницький І. Історичні есе: В 2т. Київ: Основи, 1994. Т.1. С.29-39.
56. Лихограй Р. Дев'ять одкровень Валерія Шевчука // Українська культура. 2005. № 5-6. С.12-13.
57. Маєвський А. Ремінісцентна семантика міфопоетичної інтерпретації оповідання Валерія Шевчука «Самсон» // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. № 12. Житомир, 2004. С.59-67.
58. Макаров А. Світло українського бароко. Київ: Мистецтво, 1994. 288с.
59. Маслюк В.П. Латиномовні поетики і риторики XVII- першої половини XVIIIст. та їх роль у розвитку літератури на Україні. Київ: Наукова думка, 1983. 234 с.
60. Матушек О. Інтерпретація Святого Письма у проповідях Лазаря Барановича // Актуальні проблеми української літератури і фольклору. 2015. № 23. С.3-18.
61. Матушек О. Символіка Богородиці у метатексті барокової літератури: дис. ... кандидата філологічних наук: 10.01.01. Харків, 1999. 170 с.
63. Межевікіна О. Особливості використання емблематичних образів у текстах Григорія Сковороди. Актеон // Наук. зап. НаУКМА. Сер. Теорія та історія культури. 2009. Т. 88. С.4-8.
64. Межевікіна О.С. Світло-зорова метафора пізнання у творах Григорія Сковороди // Наук. зап. НаУКМА. Сер. Теорія та історія культури. 2008. Т. 75. С.5-12.
66. Миненко Ю. «Зри сія знаменія княжате славного». Геральдична поезія в українському бароко. Острог : Вид-во НаУОА, 2013. 160 с.
67. Наєнко М.К. Дмитро Чижевський і його „Історія української літератури” // Чижевський Д. Історія української літератури. Тернопіль: МПП «Презент», за участю ТОВ «Феміна», 1994. С.3-15.
68. Наливайко Д. Українське літературне бароко в європейському контексті // Українське літературне бароко. Збірник Наукових праць. Київ: Наукова думка, 1987. С.46-75.
69. Наливайко Д. Українські поетики й риторики епохи бароко: типологія літературно-критичного мислення та художня практика // Наук. зап. НаУКМА: Філологічні науки. 2001. Т. 48. С. 3-18.
70. Наливайко Д. Феномен українського бароко в європейському контексті // «Слово

і час». 2002. №2. С.30-38.

71. Овсійчук В. Майстри українського барокко. Жовківський художній осередок. Київ: Наук.думка, 1991. 400 с.
72. Окара А. Культурний вплив чи культурний конфлікт? (українська та великоруська культури в XVII ст.) // Слово і час. 1999. №1. С.54-60.
73. Павлишин М. «Дім на горі» Валерія Шевчука // Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. Київ: Час, 1997. С.98-109.
74. Павлишин М. Мітологічне, релігійне та філософське у прозі Валерія Шевчука // Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статті. Київ: Час, 1997. С.143-156.
75. Паласюк Г.Б. Природна релігія та церква у системі поглядів Григорія Сковороди // Мандрівець. 1998. № 1. С.44-47.
76. Петренко Г. Г., Дорожко І. І. Психологічна спадщина Г.С. Сковороди // Педагогіка та психологія. Харків, 1999. Вип. 6. С. 158-163.
77. Пилип'юк Н. Християнські епікурейці пізнього бароко: Ендрю Марвел (Andrew Marvell) і Григорій Сковорода // Київська академія. 2008. Вип. 6. С. 182-199.
78. Піч Р. Сковородинівський міф про Наркіса в світлі романтичної концепції міфотворчості // Сучасність. 1995. Ч. 10. С.162-167.
79. Повторева С. Творчість Григорія Сковороди з позицій семіотики і постструктуралізму // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Філософські науки. 2008. № 607. С.98-103.
80. Попович М. Григорій Сковорода на тлі філософсько-релігійних рухів своєї доби // Наукові записки. Гуманітарні науки: Збірник наукових праць. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська Академія», 2003. Т.22. Ч.1. С.91-103.
81. Попович М. Сковорода і богослов'я // Переяславські Сковородинівські студії: філологія, філософія, педагогіка: зб. наук. праць. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2015. Вип. 3. С.198-208.
82. Радишевський Р. П. Бароковий концептизм поезії Лазаря Барановича // Українське літературне барокко. Київ: Наукова думка, 1987. С. 156-177.
83. Радишевський Р. «Mnemosyne slawu» - емблематична композиція, присвячена Петру Могилі // Київські полоністичні студії. 2016. Т. 28. С. 57-68.
84. Руденко Д. Філософія Сковороди: мерехтіння символу // Збірник Харківського історико-філологічного товариства: Нова серія. Харків: Око, 1993. Т. 1. С. 31-38.
85. Рябчук М. Триста років самотності або книга добра і зла за Валерієм Шевчуком // Літературна панорама. Київ, 1988. С.127-137.
86. Рябчук М. У просторі притчі: (письменник В.Шевчук) // Літературна Україна. 1988. 11 лютого. С.1.
87. Савчук О. "Inveni portum..." : про одну епіграму у Григорія Сковороди // III Міжнародний конгрес україністів. Літературознавство / Упоряд. і відп. ред. О. Мишанич. Київ: Обереги, 1996. С.309-316.
88. Сковорода Г. Книжечка, называемая Silenus Alcibiadis (Израилский змій) // Повне зібрання творів у двох томах. Київ: Наукова думка, 1973. Т. 2 С.6-32.
89. Сковорода Г. Повна академічна збірка творів / За редакцією проф. Леоніда Ушкалова. Харків-Едмонтон-Торонто: Майдан; Видавництво Канадського Інституту Українських Студій, 2011. 1400 с.
90. Сковорода Г. Повне зібрання творів у двох томах. Київ: Наукова думка, 1973. Т. 1 531 с.
91. Сковорода Г. Повне зібрання творів у двох томах. Київ: Наукова думка, 1973. Т. 2. 574 с.
92. Сковорода Г. Твори: У 2 т. Київ, 1961. Т. 1–2. [т. 1], 640 с.; [т. 2] 624 с.
93. Скринник М. Міфо-символічні витоки української ідеї у світлі феномена Григорія Сковороди // Mediaevalia Ucrainica: ментальність та історія ідей. Київ, 1993. Т. II. С. 116-131.
94. Смотрицький М. ΘΡΗΝΟΣ // Українська поезія. Кінець XVI – початок XVII століття. / Упоряд. В. П. Колосова, В. І. Крекотень. Київ: Наукова думка, 1978. С.67-93.
95. Соболев В. Відчуття в українській бароковій літературі (на прикладі зорової поезії) // Волинь філологічна: текст і контекст. 2013. Вип. 16. С.229-243.

96. Соболь В. Тож читаймо „Музу Роксоланську”! [Валерій Шевчук Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII ст. У 2к.] // Слово і час. 2005. № 5. С.85-90.
97. Соболь В. Трансформація середньовічного символу у Григорія Сковороди // Медієвістика. Одеса: Астропринт, 1998. Вип. 1. С. 64-71.
98. Солецький О. Давня українська література: «в» та «поза» контекстом національної «психоісторії» // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Філологічні науки. [зб. наук. ст.] / [гол. ред. В. А. Зарва]. Бердянськ : БДПУ, 2017. Вип. XIV. С. 86-94.
99. Солецький О. «Емблематизм» як форма структурування текстів Валерія Шевчука // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. 2013-2014. Вип. 34-35. С.153-157.
100. Солецький О. Емблематичний код риторики бароко // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. 2015. № 2 (30). С.355-365.
101. Солецький О. Емблематичні «смыслекоцентрації» ейдосів Григорія Сковороди // Studia methodologica. Тернопіль-Кельце, 2016. Випуск 43. С.104-113.
102. Солецький О. Емблематичні форми дискурсу: від міфу до постмодерну. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2018. 400 с.
103. Солецький О.М. «Нерівна усім рівність»: концепт води в емблематичному семіозисі Григорія Сковороди // Українознавчі студії. 2016-2017. № 17/18. С.36-45.
104. Солецький О. Поміж контекстів: семіотичні модифікації Григорія Сковороди // Південний архів. Збірник наукових праць. Філологічні науки. Випуск LXVI. Херсон, 2017. С.59-64.
105. Солецький О. Тексти Григорія Сковороди в контексті європейської емблематичної традиції // Султанівські читання: [збірник статей]. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2017. Вип. VI. С.43-53.
106. Сулима В. Біблійні концепти і проповідницька традиція української літератури (на прикладі концепту води) // Слово і час. 2007. №12. С.3-14.
107. Сулима М. М. Гріхи розмаїтї: епитимійні справи XVII-XVIII ст. Київ: Фенікс, 2005. 256 с.
108. Сулима М. М. До питання про особливості віршованих варіацій молитов // Біла джерел українського бароко (Львівська медієвістика, Вип. 3.). Львів: Свічадо, 2010. С. 128-133.
109. Тарнашинська Л. Контекст – європейський: Проза Валерія Шевчука як чинник національної культури // Урок української. 2002. №8. С.61-63.
110. Тарнашинська Л. «Ліпше бути ніким, ніж рабом». Бесіда з В.Шевчуком // Дніпро. 1991. №10. С.69-79.
111. Тарнашинська Л. Парадигми «нової реальності» В. Шевчука // Слово і час. 1998. №6. С.46-51.
112. Тарнашинська Л.Б. Художня галактика Валерія Шевчука: Постать сучасного українського письменника на тлі західноєвропейської літератури Київ: Видавництво імені Олени Теліги, 2001. 224 с.
113. Тарнашинська Л. Шевчук ще раз Шевчук, і знов Шевчук., або ще один кросворд із колапсом (спроба іронічно-неіронічного прочитання навздогін монографічному дослідженню (роман «Срібне молоко») // Тарнашинська Л. Презумпція доцільності: Абрис сучасної літературознавчої концептології. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С.502-507.
115. Туптало Д. Життя Святих (Четві Мінеї). Том II: Жовтень /Пер. з ц.-сл. В.Шевчук. Львів: Свічадо, 2006. 384 с.
116. Ушкалов Л. Барокові джерела нового українського письменства: Котляревський, Квітка, Шевченко // Ушкалов Л.В. Есеї про українське бароко. Київ:Факт-Наш час, 2006. С.162-212.
117. Ушкалов Л.В. Григорій Сковорода: літературний портрет // Ушкалов Л. В. Сковорода та інші: Причинки до історії української літератури. Київ: Факт, 2007. С.8-74.
118. Ушкалов Л. В. Григорій Сковорода: семінарії. Харків: Майдан, 2004. 776 с.
119. Ушкалов Л. Гуманізм Тараса Шевченка // Ушкалов Л.В. Сковорода та інші: Причинки до історії української літератури. Київ: Факт, 2007. С.312-350.
120. Ушкалов Л.В. Есеї про українське барокко. Київ: Факт-Наш час, 2006. 282 с.

121. Ушкалов Л.В. З історії української літератури XVII – XVIII століть Харків: Акта, 1999. 216 с.
122. Ушкалов Л. Ідеї та форми української барокової поезії // Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ: Факт-Наш час, 2006. С.20-80.
123. Ушкалов Л. Кого з новочасних авторів читав Сковорода? // Переяславські Сковородинівські студії. 2013. Випуск 2. С.142-150.
124. Ушкалов Л. В. Література і філософія: доба українського бароко. Харків: Майдан, 2014. 416 с.
125. Ушкалов Л. «Ні Йовіша, ні Марса, ні Сатурна, ні Аполліна» // Ушкалов Л.В. З історії української літератури XVII – XVIII століть. Харків: Акта, 1999. С.167-175.
126. Ушкалов Л.В. Поганська міфологія в українській літературі XVII–XVIII століть // Феномен Агатангела Кримського: Матеріали ювілейної наукової конференції, присвяченої 125-річчю роковинам ученого / За ред. О.Г. Муромцевої. Харків, 1996. С.59-76.
127. Ушкалов Л. Спомин про двадцять дев'яту пісню «Саду божественних пісень» // Від бароко до постмодерну: Збірник праць кафедри української та світової літератури Харківського державного педагогічного університету ім.Г.Сковороди, присвячений пам'яті професора Віктора Тимченка / за ред.проф. Л. Ушкалова. Харків: Майдан, 2002. С. 249-266.
128. Ушкалов Л.В. Творчість Григорія Сковороди крізь призму статистики // Ушкалов Л.В. Сковорода та інші: Причинки до історії української літератури. Київ: Факт, 2007. С.74-83.
129. Ушкалов Л. Українська барокова література й філософія // Ушкалов Л. В. Література і філософія: доба українського бароко. Харків: Майдан, 2014. С.172-396.
130. Ушкалов Л. Феномен української полемічної літератури // Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ: Факт-Наш час, 2006. С.121-132.
131. Ушкалов Л. Філологія в перспективі богомислення // Ушкалов Л. Література і філософія: доба українського бароко. Харків: Майдан, 2014. С.377-396.
132. Ушкалов Л. «Symbola et emblemata selecta» у творчості Григорія Сковороди // Ушкалов Л. Україна і Європа: нариси з історії літератури та філософії. Харків: Майдан, 2016. С.165-182.
133. Ушкалов Л., Марченко О. Нариси з філософії Григорія Сковороди. Харків: Основа, 1993. 152 с.
134. Чижевський Д. До проблеми бароко // Славістика / за ред. Р.Мниха, Є.Пшеничного. Том1. Дрогобич: Коло, 2003. С.339-351.
135. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль: МПП «Презент», за участю ТОВ «Феміна», 1994. 480с.
136. Чижевський Д. Книга як символ космосу // Славістика / за ред.Р.Мниха, Є.Пшеничного. Том1. Дрогобич: Коло, 2003. С.367-398.
137. Чижевський Д.І. Культурно-історичні епохи // Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У трьох книгах. Київ: Рось, 1994. Книга третя. С.609–620.
138. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. Нью-Йорк, 1991. 176 с.
139. Чижевський Д. Про деякі джерела символіки Гр. Сковороди // Праці Українського Високого Педагогічного Інституту ім. Михайла Драгоманова у Празі. Науковий збірник / Під заг. ред. д-ра Василя Сімовича. Прага, 1934. Т. II. С. 405-423.
140. Чижевський Д. Український літературний барок: нариси / підготовка тексту та мовна редакція Леоніда Ушкалова; вступна стаття Олексі Мишанича. Харків: Акта, 2003. 460 с.
141. Чижевський Д. Філософія Г.С.Сковороди / підготовка тексту та мовна редакція Леоніда Ушкалова. Харків: Акта, 2003. 432 с.
142. Чижевський Д. Філософічна метода Сковороди // ЗНТШ. 1930. Т. ХСІХ. С.146-147.
143. Шевчук В.О. Вступ // Шевчук В.О. Муза Роксоланськ : Українська література XVI–XVIII століть: У 2 кн. Київ: Либідь, 2004. Книга перша: Ренесанс. Раннє Бароко. С.8–20.
144. Шевчук В.О. Григорій Сковорода – людина, мислитель, митець // Дорога в

- тисячу років: Роздуми, статті, есе. Київ: Радянський письменник, 1990. С. 209-220.
145. Шевчук В.О. Григорій Сковорода як письменник і мислитель // Муза Роксоланська. Українська література XVI – XVIII століть: У 2кн. Київ: Либідь, 2005. Книга друга: Розвинене бароко. Пізнє бароко. С.579-594.
146. Шевчук В.О. Іван Величковський та Києво-Чернігівська поетична школа // Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть: У 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Книга друга: Розвинене бароко. Пізнє бароко. С.192-207.
147. Шевчук В. Книга історій: інтелектуальний детектив // Сучасність. 2002. № 5. С.9-50. (Початок).
148. Шевчук В. Книга історій: інтелектуальний детектив // Сучасність. 2002. № 6. С.9-45. (Продовження).
149. Шевчук В. Прообразність у баченні Григорія Сковороди // Муза Роксоланська. Українська література XVI – XVIII століть: У 2кн. Київ: Либідь, 2005. Книга друга: Розвинене бароко. Пізнє бароко. С.595-608.
150. Шевчук В. Око Прірви: роман. Київ: Український письменник, 1996. 198 с.
151. Шевчук В. Розсічене коло: повість // Шевчук В. Біс плоті. Київ: Твім інтер, 1999. С.5-117.
152. Шевчук В. Сад житейських думок, трудів та почуттів // Стежка в траві. Житомирська сага. У 2 т. Харків: Фоліо, 1994. Т.1. С.49-77.
153. Шевчук В. Срібне молоко: роман. Львів: Кальварія; Київ: Книжник, 2002. 192 с.
154. Шевчук В. Стежка в траві. Житомирська сага. У двох т. Харків: Фоліо, 1994. Т.1. 494 с.
155. Шевчук В. Стежка в траві. Житомирська сага. У двох т. Харків: Фоліо, 1994. Т.2. 526 с.
156. Шевчук В. Три листки за вікном: роман-триптих. Київ: Радянський письменник, 1986. 587с.
157. Шевчук В. Українська барокова драма // Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть: У 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Книга друга: Розвинене бароко. Пізнє бароко. С.382-392.
158. Шевчук В. Універсальна картина світу в творчості письменників українського бароко // Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть: У 2 кн. Київ: Либідь, 2005. Книга друга: Розвинене бароко. Пізнє бароко. С.38-45.

Інформаційні ресурси:

Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка

URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

Бібліотека національного університету «Києво-Могилянська академія»

URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/>

Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова

URL: <http://www.hklib.npu.edu.ua/>

Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка

<http://www.lib.if.ua/>

Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка

<http://www.franko.lviv.ua/bibl/>

Викладач _____ доктор філологічних наук, проф. Олександр СОЛЕЦЬКИЙ